روزنامه همدلی
روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
یکشنبه۲۳بهمن ۱۴۰۱_ ۲۱ رجب ۱۴۴۴_ ۱۲ فوریه ۲۰۲۳
سال هفتم _شماره ۲۱۲۳ _ ۸ صفحه _ قیمت ۲۰۰۰ تومان

میروسلاو بلاژویچ درگذشت

«هت تریک» سرطان دربرابر «چیرو»

۸

روزی که «گریبایدوف» کشته شد

نحوه قتل دیپلمات مغرور روسیه

۸

تخریب بافت تاریخی شیراز در کانون خبرها قرار گرفت

استمداد برای نجات تاریخ

همدلی| در روزهای گذشته که اخبار مربوط به تخریب بافت تاریخی شهر شیراز به کانون خبرها بازگشته است، از سوی بسیاری از فعالان اجتماعی، کارزاری برای جلب توجه افکار عمومی برپا شده است.

۴

ادامه واکنش به موضع اخیر میرحسین موسوی

نیت‌خوانی متفاوت از یک بیانیه

۲

هک صداوسیما هنگام پخش زنده سخنرانی رئیسی در مراسم ۲۲ بهمن

رسانه ملی؛ بی دفاع دربرابر هکرها

۴

از فیلم‌های لحظه آخری تا اعلام اسامی داوران؛ چند ساعت مانده به اختتامیه

پایان جشنواره پرحاشیه فجر

۷

سازمان ملل هشدار داد

قربانیان زلزله ترکیه و سوریه ۲۵ هزار نفر

۴

اسم ایران و روسیه از فهرست مهمانان کنفرانس امنیتی خط خورد

سیاست انزوای تهران روی میز «مونیخ»

همدلی| محسن رفیق: کشورهای غربی به طور یک‌پارچه و هماهنگ، سیاست انزوای ایران را در دستور کار خود قرار داده‌اند. در همین راستا و در ادامه سیاست‌های غرب برای فشار بر ایران، آلمان اعلام کرده است که با وجود دعوت از سران بیش از ۴۰ کشور و هیئت‌های نمایندگی ارشد ۹۰دولت دیگر به کنفرانس مونیخ، ایران را به این کنفرانس دعوت نخواهد کرد. این در حالی است که نمایندگان ایران در چند سال گذشته، در این گردهمایی مهم بین‌المللی شرکت داشته‌اند. به هر روی، این مهم‌ترین نشست کارشناسان امنیتی جهان، طی سه روز ۲۸ تا ۳۰ بهمن با میزبانی وزیر دفاع آلمان برگزار می‌شود و ایران اکنون غایب این کنفرانس است.در همین حال، در اقدامی دیگر، هیأتی بلندپایه از دولت ایالات متحده آمریکا، امروز برای شرکت در نشست‌های کارگروه آمریکا و شورای همکاری خلیج فارس به عربستان سعودی سفر خواهد کرد. سرپرستی هیأت آمریکا در این سفر را رابرت مالی نماینده ویژه دولت آمریکا در امور ایران، کریستوفر لندبرگ نماینده ویژه موقت آمریکا در ائتلاف ضدداعش، دانیل بنیام معاون دستیار وزیر خارجه آمریکا و دانا استرول معاون دستیار وزیر دفاع آمریکا به عهده خواهند داشت.

شرح در صفحه۳

راهپیمایی ۲۲بهمن با حضور مردم ومسئولان برگزار شد

مردم در میدان

۲

درخواست افکار عمومی برای آزادی سایر فعالان سیاسی و اجتماعی؛

خبر آزادی

فرهاد میثمی، محمد حبیبی، نوشین جعفری، فریبا عادل‌خواه، آرمیتا عباسی، الهام زراعت‌پیشه، مهدی مقدری، حسین محمدی یزدی، نگین باقری، احسان پیربرناش، اشراق نجف‌آبادی، حسام موسوی، امیرارسلان مهدوی، دنا شیبانی، کاوه دارالشفا، یاشار دارالشفا، محمد خیوه، صبا کردافشاری، فریبا اسدی، عالیه مطلب‌زاده، پرستو معینی، زهرا صفایی، کلاره عباسی، شهره حسینی، نیلوفر شاکری، امیر حسین بریمانی، خالد پیرزاده، حسین نصیری، فردین ندافیان قمصری، شهرام نجف تومرانی، فهیمه سلطانی، مجید شیعه‌علی، هستی امیری، فرنگیس مظلوم، وجیهه پری زنگنه، عسل محمدی، محیا واحدی، شاپور احسانی راد، زارا محمدی، ژیلا کرمزاده مکوندی، ندا محسنی، زمان فدایی، پوریا مضروب، حسین کیهانی، مهدی دارینی، خسرو صادقی بروجنی، صهبا فرنوش، هاله غلامی، افسانه امامی، حمیدناصری، سعید ناصری، محبوبه موسوی، حجت‌اله رافعی، رضا کشوری، روزبه پیری، پارسا کلشنی، یوسف مرادی، محمد غلامزاده، مهشید زاهدپسند، سارا ثابت راسخ، نبیل موفقی، پویا صرافه، مینا افشاری، مهدی سوفالی، محمد شریفی‌مقدم، توحید امیرامینی، علیرضا فرشی، محمدجواد تربیت میرکوهی، کامیار فکور رها عسکری‌زاده، [illegible] پیروز منصوری، سجاد زارع[illegible]، امیر ستاری، مینا علیخان[illegible]، رامی[illegible]، شهاب بیات، بنفشه [illegible]، [illegible]، امیررضا حسینی میلاد عبدی، [illegible] پوربا[illegible] محمد طاهر[illegible]، میلاد عبدی، حنظله جبال‌زایی، الیاس ریگی‌پورکریمی و----

۲

یادداشت‌ها

ناگفته‌های انقلاب ۵۷ با نگاهی به دین و حکومت
سیدحسن امین
مورخ و حقوق‌دان
۱

از تعادل به توسعه
رضا صادقیان
روزنامه‌نگار
۱

نسخه‌های ناخوانا برای فضای مجازی
علی مندنی‌پور
حقوق‌دان
۱

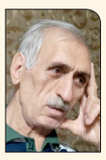

استبداد و روزگار دشوار تاریخ‌نویسان
جهانگیر ایزدپناه
فعال اجتماعی
۸

تغییرات اجتماعی اجتناب ناپذیر و محصول اراده
قاسم علی‌زاده
دانش‌آموخته جامعه‌شناسی
۸

انتظار در ادبیات معاصر ایران
فیض شریفی
منتقد و پژوهشگر ادبیات
۸

یادداشت

ناگفته‌های انقلاب ۵۷ با نگاهی به دین و حکومت

سیدحسن امین – این روزها درسالگرد انقلاب بهمن ۱۳۵۷، سخن از علل و عوامل پیدا و پنهان بروز انقلاب، غلبه سنت بر تجدد و انتخاب حکومت‌گران دینی در تقابل با سکولاریسم سیاسی (جدایی دین از حکومت) بسیار است. این مقاله می‌کوشد تا بخشی از این مباحث را تبیین کند.

انسان ایرانی به شهادت تاریخ موجودی دین‌ورز بوده است. صرف نظر از آن مقوله که جوهره‌ای معنوی دارد، دین به عنوان یک نهاد اجتماعی از عهد ساسانیان تا امروز، در سیاست، دخالت مستقیم داشته است.

در یک مرور گذرای تاریخ، شاهدیم که برافتادن سریع شاهنشاهی ساسانی در پی حمله اعراب، تا اندازه‌ای به‌دلیل نارضایتی ایرانیانی چون سلمان فارسی از رژیم موبدشاهی (اتحاد دین و دولت) بود.

اعراب مهاجم برای غلبه نظامی و سیاسی خود بر کشورهای مغلوب، از نام اسلام به عنوان آخرین دین الهی استفاده کردند و برای حاکمیت آپارتاید عربی مشروعیت قائل شدند، اما ایرانیان حکومت خلفای اموی را مشروع ندانستند و خلافت را با مبارزه مسلحانه به رهبری نظامی ابومسلم خراسانی از امویان به عباسیان منتقل کردند.

هلاکوخان مغول به راهنمایی یک ایرانی خردگرا و بی‌باور به نظام خلافت اسلامی یعنی خواجه نصیر طوسی با نمدپیچ کردن آخرین خلیفه، نظام خلیفه‌گری را منقرض کرد و سربداران به رهبری شیخ حسن جوری (شاگرد آقا شاه بالو زاهد مدفون در روستای آهودشت چمستان) و استمداد از شهید اول (فقیه شیعه مقیم و مدفون در سوریه) مغول را راندند و تاراندند و اولین حکومت شیعه دوازده امامی در ایران را به مرکزیت سبزوار در خراسان تاسیس کردند.

پس از برآمدن صفویه با تاجگذاری شاه اسماعیل نوجوان رهبر طریقتی قزلباش در تبریز، مذهب تشیع رسمیت یافت و صفویان هم مانند سربداران از فقیهان عرب غیرایرانی برای تقویت استقرار نظام مذهبی خود کمک گرفتند.

مرجعیت شیعه در سده‌های اخیر ایران نقش تعیین کننده ای بر تحولات سیاسی و فرهنگی ایران گذاشته است و کمتر پژوهشگری، در آن تردید می‌کند. در واقع پس از سلطنت کوتاه نادر و کریم‌خان زند، مراجع شیعه تا انقلاب مشروطیت یکی از مهم‌ترین کانون‌های مشروعیت‌سازی یا سلب مشروعیت از قدرت سیاسی بودند که در مقاطع حساس تاریخی در مناسبات و حوادث سیاسی، اجتماعی و حتی اقتصادی، در سطح ملی و حتی بین‌المللی، نقش‌آفرینی می‌کردند.

روند سکولاریسم که آرام اما آهسته و پیوسته در ایران با مشروطیت آغاز شده بود، با جنبش بازگشت به خویش و غرب‌ستیزی، مشروعیت خود را از دست داد و در برهه انقلاب ۵۷ مراجع مذهبی بزرگی در ایران و عراق حضور داشتند که رهبری انقلاب را بر عهده گرفتند. جبهه ملی به رهبری مصدق به عنوان یک جریان سکولار در برابر آیت‌الله کاشانی و فداییان اسلام ایستاد، اما در مقطع ۱۳۵۷ کریم سنجابی و داریوش فروهر و دیگر سران جبهه ملی رهبری آیت‌الله خمینی را پذیرفتند.

در جبهه ملی، تنها شاپور بختیار از قبول رهبری روحانیون سرپیچی کرد. البته جریان اتحاد دین و دولت در بین خود روحانیون هم مخالفانی داشت. آیت‌الله العظمی سید احمد خوانساری یکی از این بزرگان بود که طرح نقش‌آفرینی او برای جلوگیری ازخروج محمدرضاشاه از ایران و پایان رژیم شاهنشاهی در ۲۶ دی ۱۳۵۷ نافرجام ماند. در دولت مصدق که شاه راست یا دروغ، اعلام کرد قصد خروج از کشور را دارد، روحانیت به مدیریت آیت‌الله میرسیدمحمد بهبهانی با کمک هیئت‌های مذهبی و تجمع آنان به سود شاه و به ضدیت با مصدق مانع از خروج شاه شده بود.

پس از فوت آیت‌الله بروجردی در قم در ۱۳۴۰، آیت‌الله سید احمد خوانساری از مراجع معتبر تقلید، اعلم علمای تهران بلکه اعلم و ازهد علمای داخل ایران در عصر محمدرضاشاه پهلوی بود، یک روحانی سنتی غیرسیاسی که خواص در حق او می‌گفتند: در مرجعیت و اعلمیت او شبهه نیست، در عصمت! او (عصمت از مقوله مختصات معهود چهارده معصوم شیعیان!) شبهه است.

نکته ناگفته در زندگی آیت‌الله خوانساری این است که در اوج شدت گرفتن انقلاب در آخرین روزهای دولت ارتشبد غلامرضا ازهاری و قبل از بر سر کار آمدن شاپور بختیار در اواخر دی۱۳۵۷ بنا به طرح گروهی از درباریان از جمله دکتر محمد باهری (استاد حقوق، وزیر سابق دادگستری، معاون وزارت دربار و دبیرکل حزب رستاخیز) و در مرحله دوم دکتر هوشنگ نهاوندی و دیگران، برنامه‌ریزی شده بود که روحانیون سنتی و غیرانقلابی، مذهبیون غیرسیاسی، دسته‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی و هیئتی‌های مخالف انقلاب، در خانه آیت‌الله خوانساری در بازار و در مسجد حاج سید عزیزالله(مسجد ایشان) بست بنشینند و خواص و نخبگان و مردم غیرمذهبی در کاخ نیاوران تحصن کنند و این دو گروه هم‌سو، مانع رفتن شاه از ایران شوند. با آنکه مقدمات این کار فراهم و حتی مبالغی هم بابت پذیرایی متحصنان در بیت آیت‌الله به پسر ایشان (آقا جعفرداماد آیت‌الله گلپایگانی) کارسازی شد، اما محمدرضاشاه در شرایطی شبیه شرایط استعفای پدرش رضاشاه در شهریور ۱۳۲۰ پس از ۳۷ سال سلطنت، در ۱۶ ژانویه برابر ۲۶ دی ۱۳۵۷ تحت فشار داخلی و خارجی به‌ویژه انگلیس و آمریکا نخواست در تصمیم خود به ترک ایران تجدید نظر کند. شاه از یک‌سو شرط دکتر غلامحسین صدیقی را برای پذیرفتن نخست وزیری که می‌گفت، شاه باید در ایران بماند تا ارتش را کنترل کند، نپذیرفت و از سوی دیگر به دکتر هوشنگ نهاوندی. رئیس دفتر فرح پهلوی که خود را کاندیدای تشکیل دولت می‌کرد و از شاه می‌خواست که اجازه دهد طرفداران رژیم در اطراف کاخ تحصن کنند و مانع رفتن شاه شوند، تشر زد که لازم نیست او به شاه مملکت درس سیاست، آموزش دهد!

شاه به امرای ارتش هم که گریه‌کنان التماس کردند، ایران را ترک نکند، گفت: ما پشتیبانی خارجی (آمریکا و انگلیس) نداریم.

ادامه در صفحه ۵

یادداشت

از تعادل به توسعه

رضا صادقیان– برنامه‌ریزی و اجرای سیاست‌های توسعه محور و دست یافتن به تصویر چشم‌انداز بدون انجام اصلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در داخل و کاهش تنش در روابط بین‌الملل محقق نمی‌شود.

تحقق امر توسعه با برجسته‌سازی یک بخش و یا تکیه به عامل‌های داخلی و خارجی امکان‌پذیر نمی‌شود، بلکه مجموعه‌ای از رفتارهای صاحبان قدرت، سیاست‌گذاری‌ها، فهم توسعه در میان کارگزاران و عموم شهروندان برای به ثمر رسیدن توسعه لازم است.

به عنوان مثال؛ با تغییر مدیرکل بانک مرکزی مدت زمانی نه چندان کوتاه بازار ارز و طلا آرام گرفت. همین امر باعث شد نزدیک به یک هفته نرخ ارز روند کاهشی را تجربه کند، اما طی چند روز گذشته و پس از تحرکات اتحادیه اروپا و آمریکا درباره بازگشت به مذاکرات احیاء برجام و افزایش تنش‌های لفظی نرخ دلار مجددا جهش یافت و امروز بیش از ۴۵ هزار و سکه مرز ۲۴ میلیون تومان را رد کرده است. احتمالا سخن گفتن درباره چنین نرخ‌هایی و دور شدن از امر توسعه-پیشرفت با تصویر ذهنی بسیاری از مسئولان ارشد هم‌خوانی ندارد، اما تجربیات پیش رو اثبات کرده در این روایت تکراری، واقعیت‌ها بر ذهنیت غلبه خواهد یافت.

آمدن مدیران ارشد در ساختار مدیریت دولت‌ها زمانی موثر و کارآمد است که وضعیت سیاست در حوزه‌های مختلف اقتصادی با ناچیزترین تنش و با رویکرد میل به توسعه همراه باشد. آنچه پس از تغییر مدیر کل بانک مرکزی و قول‌های بسیار وزیر اقتصاد در بازار رخ نمایاند و حتی مصاحبه رئیس دولت سیزدهم درباره سرعت قطار پیشرفت، کنترل تورم، توقف رشد نقدینگی و به سامان کردن بازار ارز و طلا، حکایت بی‌تاثیری سخنان و برنامه‌های اعلام شده در شرایط امروز است. به گواه آمارهای اقتصادی و نوسان‌های حاکم در بازار آزاد، شرایط اقتصادی نامتعادل و در بزنگاه تاریخی بیرون آمدن غول ابرتورم از چراغ جادو قرار داریم (هشدارهای مسعود نیلی، سعید لیلاز و سید مرتضی افقه در این مورد قابل ذکر است)، اما مدیران همچنان گمان دارند با ارائه سخنان بسیار و عملکردهای محدود و انجام سیاست‌گذاری در شرایط اضطرار امکان آرامش بخشیدن به اقتصاد میسر خواهد بود.

سخنان وزیر نفت در آذرماه سال جاری درباره نیاز صنعت نفت، گاز و پتروشیمی به ۲۵۰ میلیارد سرمایه‌گذاری خارجی نشانه واضح عدم تحقق برنامه‌های توسعه در شرایط عدم تعادل است. انگشت نهادن روی همین مسئله بازگو کننده آن است که با وجودی که مسئولان گذشته درباره این دشواره خاص اطلاع کافی داشته‌اند و هر کدام از طریقی به دنبال جذب این منابع بوده‌اند اما به دلیل تحریم‌های بین‌المللی و عدم استقبال شرکت‌های خارجی امکان جذب این منابع فراهم نشده است. اثرگذاری منفی تحریم‌ها و گسترده شدن محدودیت‌های سرمایه‌گذاری خارجی در برنامه‌های توسعه محور عیان‌تر از گذشته شده است. حداقل آنکه بخشی از تحقق نیافتن امر توسعه و مسکوت ماندن جذب سرمایه‌های خارجی به این مهم ارتباط دارد.

وقت آن رسیده که همزمان با تغییر رویکرد حکمرانی و گام برداشتن به سوی حکمرانی نو و کاهش تنش در حوزه‌های مختلف از جمله پاسخ دادن به خواسته‌ها و مطالبات شهروندان، زاویه نگرش به روابط بین‌المللی و خارجی نیز با رویکرد محقق شدن امر توسعه در بعد کمی و کیفی نیز در نگاه صاحبان قدرت تغییر کند. برای رسیدن به توسعه برای ایران امروز نیازمند تعادل، عادی‌سازی روابط با دنیای پیرامون و بهره‌برداری کامل از فرصت‌هایی خلق شده هستیم.

یادداشت

نسخه‌های ناخوانا برای فضای مجازی

علی مندنی‌پور– دنیا دارد به پهنای باند اینترنت اضافه می‌کند درعوض، مسئولان و در این میان جماعتی از بهارستان‌نشینانِ مدّعی نمایندگی مردم، اما هنوز اندر خَم یک کوچه‌اند. پای‌شان را در یک کفش کرده، همه توان‌شان را در محدود کردن و قطع اینترنت و فیلترینگِ فضای مجازی به‌کار گرفته‌اند.

خبرهای دَرز کرده از مجلس بیانگر این واقعیّتِ تلخ است که دگر بار فیلِ جمعی ازمجلس نشینان، هوای پیاده کردن طرح صیانت ویا به زبانِ مردم پسندتر «طرح حمایت از حقوقِ کاربران در فضای مجازی» کرده است. طرحی که نه تنها نسبتی با حمایت از حقوق کاربران فضای مجازی ندارد که آشکارا ناقض حقوق قانونی آنان است.

در چند روز گذشته از زبانِ چند نماینده در این باره چنین آمده است؛ نوروزی نایب رئیس کمیسیون مشترکِ طرح صیانت:«طرح تصویب شده و به شورای نگهبان می‌رود.» موسوی سخنگوی هیات رئیسه مجلس:« طرح صیانت از دستور کار خارج شده و هیچ طرحی بدون تصویب در صحن علنی نمی‌تواند به شورای نگهبان ارسال شود.» وعضو دیگری ازکمیسیون صیانت:«مصوّبه کلاً غیرقانونی است.»

گرچه‌اکثریّت نمایندگان در قالبِ نامه‌ای با امضاء رئیس مجلس موافقت خود را با خروج طرح از کمیسیون مشترک و اصل ۸۵ و تصویب آن در صحن علنی اعلام نموده اند، امّا شنیده‌ها حکایت از آن دارد که طرح با چراغ خاموش دارد به پایان راه هموارِ خود نزدیک می‌شود. نشان به آن نشانی که پیشاپیش موافقتِ مرکز ملّی فضای مجازی، وزارت ارتباطات و سایر نهادهای دولتی با پیش نویس جدید، اخذ شده است.

به هرحال چه با کمیسیون مشترک صیانت در قالب اصل ۸۵ که بی سرو صدا انجام گرفته است و بقول نایب رئیس کمیسیون «طرح تصویب شده و به شورای شورای نگهبان می‌رود» و چه با خواستِ اکثریّت در صحن علنی و با سر وصدا تصویب شود، به باور منِ شهروند، با اندکی کم و زیاد جز محدودیّت و محرومیّت ودر نتیجه نادیده گرفتن حقوق حقّه شهروندان حاصلی در بَر نخواهد داشت. به نظر می رسد، این بزرگواران سرنوشتِ «طرح سامان‌دهی پیام‌رسان‌های اجتماعی» را فراموش کرده‌اند؟

طرح ۲۰ ماده‌ای که در آن برای «تولید، تکثیر،توزیع ، معامله و انتشار و یا در دسترس قرار دادنِ v.p.n و فیلترشکن» محکومیّت درجه شش در نظر گرفته شده بود ، محکومیّتی که برای مرتکبان آن بیش از شش ماه حبس و۲۰ تا ۸۰ میلیون ریال جزای نقدی با چاشنی شلاق و محرومیّت اجتماعی بر روی کاغذ آمده بود؛ طرحی که ارائه دهندگانش مدّعی بودند توّسط ده‌ها «فوق‌تخصص» در زمینه آسیب‌های اجتماعی و در پی سال‌ها تحقیق و بررسی تهیّه و تنظیم و با آینده‌نگری هر چه تمام‌تر و با سلام و صلوات به مرحله قانون‌گذاری رسیده بود. با حرکت جدید نمایندگان مجلس به یادِ شعرِ معروفِ «کاروانسرا» از ایرج میرزا افتادم که:« بر سَر درِ کاروانسرایی/ تصویر زنی به گچ کشیدند...گفتند،که وا شریعتا، خلق/ رویِ زنِ بی‌نقاب دیدند.../ این آب آورد و آن یکی خاک/ یک پیچه زِ گِل بر او کشیدند...»

سخنِ منِ شهروند، خطاب به این صاحب نظران حوزه فضای مجازی ونیروهای تازه نَفَس انقلابی این است که برخورد با فضای مجازی و ایجادِ محدودیّت به بهانه مصونیّت راه حلّ قضیّه نبوده و نیست. بیراهه نروید!

کم نبوده‌اند، مدّعیانی از حوزه به اصطلاح سیاست، قانون‌گذاری و قضاوت تا ایده‌پردازان و شرکت‌های دانش‌بنیان که پیش از شما، بر پیاده کردنِ چنین طرح‌هایی پافشاری کرده و به نتیجه آن سخت دل خوش بوده‌اند، امّا آن‌گونه که می‌دانید و می‌دانیم، چندان نپائید، تیرشان به سنگ خورد و ازمرکبِ احساسات پیاده شدند و تیغ از نیام بر نکشیده، غلاف کردند!

تلاش برای محدود کردن اینترنت باپیچیدن چنین نسخه‌هایی ناهمخوان رَه به جایی نخواهد برد! فضای مجازی فی‌نفسه تهدید نیست، فرصت است. مدیّریت قوّی، کاربلد، مستقّل، آگاه و دنیا دیده می‌خواهد ونقشه راه و بیش و پیش از همه این‌ها فرهنگ‌سازی، که تا این زمان بنا به علّت‌ها و تحت تاثیر عامل‌ها وانگیزه‌های گوناگون - که در این یادداشت نمی‌گنجد- ما را شانس یار نبوده و گویی با این روش سرِ سازگاری نداشته‌ایم.

گرفتنِ این فضا از شهروندان با هر توجیه و بهانه‌ای، یعنی نادیده گرفتن حقوقِ قانونی آن‌ها و قایم شدن در پشت سنگری به نام قانون، آن هم از نوع نپخته، نسنجیده و کارشناسی نشده‌اش، که نه تنها به بهبود وضعیّت بدِ«بیمار نیمه‌جان» ما کمکی نمی‌کند، بلکه دیر یا زود به بحرانِ فراگیر سیاسی، اجتماعی-فرهنگی دیگری منجر خواهد شد.

به باورِ منِ شهروند، خودِ موافقان این «نسخه» نیز بر شفابخشیِ آن با توّجه به حال و روزِ آشفته بیمار چندان خوش‌بین نبوده و اعتقادی ندارند و ارائه طرح مورد بحث بیشتر جنبه نمایشی داشته و از سوی مجلسیان با انگیزه خالی نبودن عریضه صورت گرفته است.

کاش بنا به وظیفه، پیش از راه انداختن سر وصدا پیرامون طرح‌هایی از این قماش، مختصر نظرسنجی هم از شهروندان و در این میان دست‌کم از اعضاء خانواده خودشان به عمل می آوردند؛ چه، تجربه می‌گوید که تصویب نپخته و نسنجیده مصوّبه‌هایی از این سنخ، نتیجه‌ای جز نارضایتی عمومی به‌دنبال نداشته و نخواهد داشت.

باید بپذیریم ،دگرگونی‌های بنیادی در فناوری‌های روزِ ارتباطی به ایجاد جامعه اطلّاعاتی انجامیده و آن‌گونه که می‌بینیم، جامعه اطلّاعاتی با شتاب فزاینده‌ای در حال پیشرفت و پوست‌اندازی است.

برای جلوگیری از تبدیل «شکافِ دیجیتالی» موجود، کشور به «درّه دیجیتالی» که هم اینک در آن قرار داریم، سرمایه‌گذاری کلان، توّجه جدّی دولت، یاری گرفتن از بخش خصوصی با بهره‌گیری از تکنولوژی اطلّاعاتی کارآمد و به‌روز و از همه مهّم‌تر صیانتِ ازحقوق و آزادی‌های مدنی شهروندان حرف اول وآخر را می‌زند. پویایی شبکه‌های اجتماعی نشانگرِ ظرفیّت سرمایه اجتماعی ماست و میان این سرمایه بزرگ اجتماعی یعنی اعتماد عمومی و توسعه‌یافتگی در ابعادِ مختلف و دموکراسی پایدار، پیوندی عمیق و ناگسستنی وجود دارد و از همین منظر حاکمیّت باید از به‌کارگیری سیاست عقیم‌سازی شبکه‌های اجتماعی پرهیز کرده وبه ایجاد بسترسازی فرهنگی متناسب برای رشد و شکوفایی این مهّم به منظور انباشت سرمایه اجتماعی(اعتمادعمومی) که که همه می‌دانیم در چه وضعیت اسف‌باری قرار گرفته است، همّت گمارده و زمان را از دست ندهد!

ادامه در صفحه ۵